

**ՀՀ ԿԳՄՄՆ «Մարտունու Տ. Աբրահամյանի
անվան ավագ դպրոց» ՊՈԱԿ**

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

**Թեմա- ՄՈՏԻՎԱՑԻԱՆ, ՈՐՊԵՍ ԿՐԹԱԿԱՆ
ՀԱԶՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՐԱՎԱԿԱՆ**

**Դպրոց- Եղեգնաձորի թիվ 2 հիմն. դպրոց
Ուսուցիչ- Ազատուհի Հովսեփյան
Ղեկավար- Կիմա Օհաննեսյան**

ՎԱՅՔ-2023

Բովանդակություն

Ներածություն.....	3
Երաժշտության դասերի անցկացման ոչ ստանդարտ ձևերն ու մեթոդները՝ որպես սովորողների ճանաչողական ակտիվության բարձրացման միջոցներից մեկը.....	4
Մեթոդական մոտեցումներ, նորարարություններ տարբեր.....	6
ձևերի դասեր անցկացնելու համար.....	6
Ոչ ստանդարտ դասերի պլաններ.....	8
Մոտիվացիան, որպես կրթական հաջողությունների գրավական.....	11
Մոտիվացիայի տեսակները.....	13
Մոտիվացիայի բացակայության պատճառները.....	15
Եզրակացություն.....	18
ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ.....	21

Ներածություն

« Միրեր և սովորեր երաժշտության մեծ արվեստը: Դա ձեզ կբացի բարձր զգացմունքների, կրքերի, մտքերի մի ամբողջ աշխարհ: Դա ձեզ հոգեպես ավելի հարուստ կդարձնի: Երաժշտության շնորհիվ դուք ձեր մեջ կգտնեք նոր ուժեր, որոնք նախկինում ձեզ համար անձանոթ չէին: Կյանքը կտեսնեք նոր գույներով »

Շոստակովիչ Դ.

Ինչպե՞ս հետաքրքիր կերպով անցկացնել երաժշտության դասը: Ինչպե՞ս այն զրկել այլ գործունեության միջև «հանգստի» կարգավիճակից և վերածել տոնի:

Դպրոցը երաժշտության ուսուցչից պահանջում է.

- Խրախուսել երաժշտական ստեղծագործությունների հուզական ընկալումը;
- Ձևավորել գիտակցված դրական վերաբերմունք երաժշտական արվեստի նկատմամբ.
- Ուսանողներին ներգրավել գործնական երաժշտական գործունեության մեջ: Հիմնախնդիր; Ուժուցչին ներկայացվող պահանջները վերացական են հնչում. ինչպե՞ս գերել մի ամբողջ դասարան՝ վերջինից մինչև առաջին նստարան, Բախի երաժշտությամբ: Ինչպե՞ս պլանավորել և արդյունավետ իրականացնել երաժշտության դասերը և երեխաների մոտ ձևավորել երաժշտության հանդեպ:

Հետազոտության նպատակը: Ներակայցնել երաժշտության դասերի անցկացման ձևեր ու մեթոդներ, որոնք կլուծեն հիմնախնդիրը՝ այն է կբարձրացնեն սովորողների մոտ հետաքրքրություն դեպի ուսուցանվող նյութը, և սովորողների ակտիվությունը կբարձրանա: Դասի օրինակով ցույց տալ նման դասերի բազմազանությունը և առանձնահատկությունները:

Ելնելով նպատակից՝ անհրաժեշտ է լուծել հետևյալ խնդիրները.

- ուսումնասիրել մոտիվացիան՝
- հետազոտել մոտիվացիաի դերը երեխաների ուսումնական գործունեության վրա:

**Երաժշտության դասերի անցկացման ոչ ստանդարտ ձևերն ու մեթոդները՝
որպես սովորողների ճանաչողական ակտիվության բարձրացման միջոցներից
մեկը**

«Երաժշտությունը արթնացնում է երեխայի երևակայությունը, ֆանտազիան, սրում է շրջապատող աշխարհի ընկալումը, խորացնում է առարկաների և երևույթների ըմբռնումը, այսինքն՝ ակտիվացնում է մտքի ստեղծագործական ուժերը»:
Վ.Ա. Սուխոմլինսկի

Ճանաչողական գործունեությունը զգայական ընկալման, տեսական մտածողության և գործնական գործունեության միասնությունն է: Այն իրականացվում է կյանքի ամեն քայլափոխի, ուսանողների գործունեության բոլոր տեսակների և սոցիալական հարաբերություններում (արդյունավետ և սոցիալապես օգտակար աշխատանք, արժեքային և գեղարվեստական-գեղագիտական գործունեություն, հաղորդակցություն), ինչպես նաև տարբեր առարկայական գործնական գործողություններ կատարելով: ուսումնական գործընթացում (փորձարկում, ձևավորում, հետազոտական խնդիրների լուծում և այլն): Բայց միայն ուսուցման գործընթացում է ճանաչողությունը հստակ ձևավորում ձեռք բերում հատուկ կրթական-ճանաչողական գործունեության կամ ուսուցման մեջ, որը բնորոշ է միայն մարդկանց:

Ճանաչումը անհատի հոգեկանում իրականության արտացոլման գործընթացն է, որի արդյունքը անհատի նոր գիտելիքներն են շրջապատող աշխարհի և իր մասին: Ճանաչողական գործունեությունը սենսացիայի, ընկալման, ներկայացման, մտածողության, հիշողության, հույզերի, ուշադրության, երևակայության, գիտակցության, խոսքի, կամքի մտավոր գործընթացների բարդ հիերարխիկ կառուցվածք է:

Ճանաչողական գործունեությունը երեխայի գործունեության առաջատար ձևերից մեկն է, որը խթանում է ճանաչողական հետաքրքրության հիման վրա սովորելը: Ուստի դպրոցականների ճանաչողական գործունեության ակտիվացումը դասավանդման մեթոդների (դասավանդման և ուսուցման) կատարելագործման անբաժանելի մասն է:

Ուսուցչի առջև ծառայած հիմնական խնդիրն է երեխաների մոտ արթնացնել հետաքրքրասիրությունը, զգացմունքները, կամքը, մտքերը ուղղել իրականության խորը ըմբռնմանը, համոզմունք զարգացնել, որ մեզ շրջապատող աշխարհը գեղեցիկ է ոչ միայն անսովոր երևույթների, այլև սովորականի մեջ, այն, ինչ մենք ամեն օր անցնում էինք, ավելին իմանալու, արդեն հայտնիի նոր կողմերը բացահայտելու մշտական ցանկություն է առաջացնում:

Ինչպե՞ս կարելի է դրան հասնել դպրոցում: Դպրոցական պրակտիկայում ամենակայունն ու տարածվածը ստացվեց դասավանդման համակարգը: Իսկ կրթության հիմնական ձևն այսօր դասն է: Դասը ուսուցման արդյունավետ ձև է, որն

իրեն ապացուցել է ավելի քան երեք հարյուր տարի: Մա այն ձևն է, որն օգնում է ուսուցիչներին լուծել մանկավարժական խնդիրները: Ի.Ս.Վերգիլինն ասաց. «Դասը արևն է, որի շուրջը պտտվում են, ինչպես մոլորակները, կրթական գործունեության բոլոր այլ ձևերը»:

Այսպիսով, ինչպիսի՞ն պետք է լինի ժամանակակից դասը: Ինչպե՞ս ավելի լավ դարձնել դասը: Այս հարցերը հուզում են յուրաքանչյուր ստեղծագործ ուսուցչի: Շատ ուսուցիչներին համար մեր ավանդական դասի շրջանակը սուղ է ստացվում, և նրանք ուղիներ են փնտրում դրանից դուրս գալու՝ բարելավելով ուսումնական գործընթացը: Երբ ուսուցիչը ձգտում է դասը դարձնել վառ և զգացմունքային, յուրաքանչյուր աշակերտին հասցնել ուսումնական նյութ՝ հենվելով ակամա ուշադրության վրա և ակտիվացնել սովորողներին ստեղծագործական գործընթացում, ապա, որպես կանոն, առաջանում են ոչ ավանդական ձևեր: Վ.Դալի բացատրական բառարանում ավանդական լատիներենից նշանակում է պայմանականորեն ընդունված, սովորական: Հետևաբար, ոչ սովորականն անսովոր է: Եթե խոսում ենք ձևերի մասին, ապա նկատի ունենք ուսումնական գործընթացի կազմակերպման արտասովոր ձևերը: Նման ձևերի ի հայտ գալը հիմնավորվում է դասի ձևի մշակմամբ և կատարելագործմամբ:

Ձևի փոփոխականությունը հանգեցնում է ժամանակի, դասարանի շրջանակի փոփոխության և կարող է ազդել միայն դասի կառուցվածքի վրա: Այսինքն՝ ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ոչ ավանդական ձևերը կարող են համապատասխանել ստանդարտ ժամկետի, անցկացվել նույն դասարանում, ինչպես սովորական դասը, և նման դասի անսովորությունը դրսևորվում է դաս կառուցելու և վարելու ձևով, որը հիմնված է երեխաների ստեղծագործական երևակայության և ուսուցչի երևակայության վրա:

Դասին պետք է տրվեն ոչ ստանդարտ և օրիգինալ տեխնիկա, որոնք կօգնեն ակտիվացնել սովորողների մտավոր գործունեությունը, մեծացնել հետաքրքրությունը և կնպաստեն ուսումնական գործընթացի բարելավմանը. դասի քանակը կավելանա: Ոչ ստանդարտ դասերը դասավանդման կարևոր գործիք են, քանի որ օգնում են զարգացնել սովորելու հմտությունները և հուզական ազդեցություն ունենալ երեխաների վրա, ինչի շնորհիվ նրանք զարգացնում են ավելի խորը և մնայուն գիտելիքներ: Այս ձևերը կիրառելի են բոլոր տեսակի դասերի համար:

Դասերի ոչ ստանդարտ ձևերի օգտագործումը բարենպաստ պայմաններ է ստեղծում սովորողների կոլեկտիվ աշխատանքի կազմակերպման, երեխաների մոտ անհատականության այնպիսի գծեր զարգացնելու համար, ինչպիսիք են անկախությունը, կոլեկտիվիզմը, կազմակերպչական և հաղորդակցական հակումները և կարողությունները, իրենց աշխատանքը պլանավորելու ունակությունը, աշխատանքի արդյունքները կանխատեսելը, պատասխանատվություն իրենց գործունեության հետևանքների համար՝ մեծացնելով դպրոցականների հետաքրքրությունը սովորելու նկատմամբ:

Ոչ ստանդարտ դասերին սովորողները պետք է ստանան ոչ ստանդարտ առաջադրանքներ: Ոչ ստանդարտ առաջադրանքը շատ լայն հասկացություն է: Այն ներառում է մի շարք առանձնահատկություններ, որոնք հնարավորություն են տալիս սահմանափակել այս տեսակի առաջադրանքները ավանդական (ստանդարտ) առաջադրանքներից: Ոչ ստանդարտ առաջադրանքների հիմնական տարբերակիչ առանձնահատկությունը նրանց կապն է «գործունեության հետ, որը հոգեբանության մեջ կոչվում է արդյունավետ», ստեղծագործ: Կան նաև այլ նշաններ.

Ոչ ավանդական զբաղմունքի նշաններ. կան նորի տարրեր, կա արտաքին շրջանակի փոփոխություն. ծրագրաշարից բացի, օգտագործվում է նաև ոչ ծրագրային նյութ:

Սովորողների հավաքական գործունեությունը կազմակերպվում է անհատական գործունեության հետ համատեղ. դասն անցկացվում է ոչ սովորական վայրում կամ օգտագործելով օրիգինալ դիզայն:

Դասի ընթացքում օգտագործվում են երաժշտություն, վիդեո, տեղեկատվական համակարգչային տեխնոլոգիաներ, մուլտիմեդիա սարքավորումներ. սովորողներին հնարավորություն է տալիս բացվել նոր կողմերից, օգնում է նրանց կողմնորոշվել ստեղծագործական որոնման մթնոլորտում. պահանջում է լուրջ նախնական նախապատրաստություն:

Ոչ ավանդական դասերի ստեղծագործական սկզբունքներ.

Դաս կազմակերպելիս պետք է հրաժարվել կադայարից, իսկ վարելիս՝ առօրյայից և ֆորմալիզմից. անհրաժեշտ է սովորողներին դասի (խմբում) հնարավորինս ներգրավել դասի ընթացքում ակտիվ գործունեության մեջ:

Դասի հուզական տոնի հիմքը չպետք է լինի զվարճանքը, այլ զվարճանքը և կիրքը. Կարևոր է աջակցել բազմակարծության և այլընտրանքային կարծիքների. անհրաժեշտ է զարգացնել փոխըմբռնման հարաբերություններ սովորողների հետ. ուսուցիչը պետք է հարգի ոչ միայն երեխայի գիտելիքները, այլև անտեղյակությունը: Գնահատումը պետք է օգտագործել ոչ միայն որպես արդյունք, այլ նաև ձևավորող գործիք:

Մեթոդական մոտեցումներ, նորարարություններ տարբեր ձևերի դասեր անցկացնելու համար

Ուսուցիչները մշակել են բազմաթիվ մեթոդաբանական տեխնիկա, նորարարություններ և նորարարական մոտեցումներ տարբեր ձևերի դասեր անցկացնելու համար: Ըստ մատուցման ձևի՝ կարելի է առանձնացնել ոչ ստանդարտ դասերի հետևյալ խմբերը.

1. Դասերը մրցումների և խաղերի տեսքով՝ մրցույթ, մրցաշար, փոխանցումավազք (երաժշտական և ռիթմիկ), մենամարտ, դերախաղ, խաչբառ. փազլ, վիկտորինան և

այլն:

2. Հասարակական պրակտիկայում հայտնի աշխատանքի ձևերի, ժանրերի և մեթոդների վրա հիմնված դասեր՝ հետազոտություն, գյուտ, առաջնային աղբյուրների վերլուծություն, մեկնաբանություններ, հարցազրույցներ, ռեպորտաժ, ակնարկ:

3. Դասեր, որոնք հիշեցնում են հանրային հաղորդակցության ձևերը՝ մամուլի ասուլիս, նպաստի ներկայացում, քննարկում, հեռուստաշոու, հեռակոնֆերանս, երկխոսություն:

5. Ֆանտազիայի վրա հիմնված դասեր՝ հեքիաթի դաս, անակնկալ դաս, ճամփորդական դաս:

6. Դասընթացներ հիմնարկների և կազմակերպությունների գործունեության իմիտացիայի վրա՝ դատարան, հետախուզություն, գիտխորհուրդ:

7. Դասի շրջանակներում տեղափոխվող արտադասարանական աշխատանքի ավանդական ձևեր՝ բեմադրություն, համերգ, գեղարվեստական ստեղծագործության բեմադրություն, «Երաժշտական հավաքույթներ»

8. Ինտեգրված պարապմունքներ.

9. Դասի կազմակերպման ավանդական եղանակների փոխակերպում՝ զուգակցված հարցում, թեստային դաս (գնահատման պաշտպանություն):

Ուսումնական գործընթացում առանձնահատուկ տեղ են գրավում երաժշտության դասերը: Երաժշտության դասը դարձնում երաժշտական կրթության կազմակերպման հիմնական ձևն է, որը ներառում է երաժշտական գործունեության տարբեր տեսակներ: Երաժշտության դասը պահանջում է հատուկ զգացմունքային մթնոլորտ, ինչը միանգամայն բնական է արվեստի դասի համար, որն էլ կա: Չնայած ընդհանուր հատկանիշներին, յուրաքանչյուր դաս առանձնանում է իր ինքնատիպությամբ և յուրահատկությամբ: Դասի հուզական պատկերը, մի աշխատանքից մյուսին անցումը մտածելիս պետք է ձգտել պահպանել հուզական տրամադրությունը և գտնել աշակերտի ուշադրությունը փոխելու ուղիներ: Իմ կարծիքով երաժշտության դասն ինքնին արդեն ոչ ստանդարտ է և շատ տարբերվում է այլ առարկաների դասերից:

Ոչ ստանդարտ երաժշտության դասեր անցկացնելիս փորձում եմ հետևել մշակված առաջարկություններին.

- ոչ ստանդարտ դասերը պետք է անցկացվեն որպես ավարտական դասեր սովորողների գիտելիքների, հմտությունների և կարողությունների ընդհանրացման և համախմբման համար.

- Ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նման ձևերի շատ հաճախ դիմելը տեղին չէ, քանի որ դա կարող է հանգեցնել առարկայի և ուսումնական գործընթացի նկատմամբ կայուն հետաքրքրության կորստի.

- ոչ ավանդական դասին պետք է նախորդի զգույշ նախապատրաստումը և, առաջին հերթին, հատուկ վերապատրաստման և կրթության նպատակների համակարգի մշակումը.

- ոչ ավանդական դասերի ձևեր ընտրելիս ուսուցիչը պետք է հաշվի առնի իր բնավորության և խառնվածքի առանձնահատկությունները, պատրաստվածության մակարդակը և դասի ընդհանուր և առանձին սովորողների

առանձնահատկությունները.

- ոչ ստանդարտ դասեր անցկացնելիս անհրաժեշտ է առաջնորդվել «երեխաների հետ և երեխաների համար» սկզբունքով, սահմանելով ուսանողներին բարության, ստեղծագործական և ուրախության մթնոլորտում կրթելու հիմնական նպատակներից մեկը:

Ոչ ստանդարտ դասերի պլաններ

Իմ պրակտիկայում մշակվել է ոչ ավանդական երաժշտության դասերի, նման դասերի անցկացման ձևերի և մեթոդների յուրօրինակ համակարգ՝

1. Դաս՝ համերգ.

Տարեվերջյան ամփոփիչ դասի տեսակ. Դրա նպատակն է հստակ ցույց տալ սովորողների երաժշտական կուլտուրայի մակարդակը ուսումնական տարվա ընթացքում: Դաս-համերգը պետք է անցկացվի հանդիսավոր մթնոլորտում: Համերգային դասին պետք է ներկայացվեն ստեղծագործություններ, որոնք իրենց բնույթով և բովանդակությամբ բազմազան են, որոնք սովորել են դպրոցականները տարվա ընթացքում: Սա երաժշտություն է երգչախմբային և մեներգեցման համար (ժողովրդական, դասական և ժամանակակից), ներառյալ երաժշտական և ութմիկ շարժումները:

Դաս-համերգն ավարտվում է ծնողների հետ համատեղ երգի կատարումով: Սա միշտ առանձնահատուկ վերելք ու ոգեշնչում է առաջացնում, որն այնքան կարևոր է ամբողջ դաս-համերգի համար:

2. Դաս - խաղ

Ոչ ստանդարտ դասի կարգախոսն է «Որտեղ երեխաներ կան, այնտեղ խաղ է»: Իսկ գլխավոր խնդիրը խաղի միջոցով հուզելն է, սովորելու նկատմամբ բուռն հետաքրքրությունը պահպանելը, կրթելն ու զարգանալը: Խաղը գործունեության տեսակ է իրավիճակներում, որոնք ուղղված են սոցիալական փորձի վերստեղծմանը և յուրացմանը, որի ընթացքում զարգանում և բարելավվում է վարքի ինքնատիրապետումը: Խաղը թույլ է տալիս աշակերտին, ներգրավվելով խաղային իրավիճակում, զգալ հաջողության կամ ձախողման վառ զգացմունքային փորձառություններ: Նաև երեխաներին և դեռահասներին խաղալու ընթացքում զարգացնում են գործարար և սոցիալական հարաբերությունների ոլորտում անհրաժեշտ կարողություններ՝ նախաձեռնություն վերցնել, առաջադրել և լուծել խնդիրներ, պլանավորել գործունեությունը, լուծել հաղորդակցման խնդիրները. սովորել անկախություն, համագործակցություն, հանդուրժողականություն, ընկերակցության և գործընկերության զգացում, սովորել երկխոսություն վարել և փոխզիջումների գնալ: Խաղը նպաստում է նաև

անհատականության զարգացմանը, զարգացնել այնպիսի հատկություններ, ինչպիսիք են ինքնավստահությունը, նախաձեռնողականությունը և ստեղծագործելու ցանկությունը: Ուսումնական խաղերը հնարավորություն են տալիս ավելի խորը պատկերացում կազմել շրջապատող իրականության մասին, խորասուզվել մասնագիտության, իրավիճակի մեջ և այլն:

Դերային խաղը խաղային գործունեության հիմնական ձևն է, որի ընթացքում մասնակիցները ստանձնում են մեծահասակների կամ պաշտոնական կամ սոցիալական դերեր և հատուկ ստեղծված խաղային իրավիճակում վերստեղծում են մարդկանց գործունեությունը և նրանց միջև հարաբերությունները:

3. Դաս - թեստ

Թեստը կատարում է ոչ միայն վերահսկիչ գործառույթ, այլև դրա հիմնական նպատակը՝ համակարգել և ընդհանրացնել նյութը թեմայի կամ բաժնի վերաբերյալ, պարզաբանել գիտելիքները հիմնական հարցերի վերաբերյալ: Կրեդիտի համար կարող էք օգտագործել եզրափակիչ դասերը, ընդհանուր կրկնության դասերը կամ գիտելիքների, հմտությունների և կարողությունների վերահսկման և ստուգման դասերը:

4. Դաս – ճանապարհորդություն

(«Օժովային ճանապարհորդություն» «Ճամփորդություն ժամանակի մեքենայում»)

1. Երկուական դաս (Ինտեգրված)

(դաս, որը համատեղում է երաժշտությունը ցանկացած այլ առարկայի հետ՝ երաժշտություն և գրականություն, կերպարվեստ, պատմություն, օտար լեզու) - «Լանդշաֆտը երաժշտության մեջ. Բնության պատկերները երաժիշտների ստեղծագործություններում» (երաժշտություն և արվեստ), «Կլոր պար. Կլոր պարերի ձևավորումներ» «Պոլկա պար» (երաժշտություն և ռիթմ)

1. Դաս - հեքիաթ (հեքիաթ «Տերեմոկ»)

7. Դաս-սեմինար.

Սեմինարը դասի տեսակներից մեկն է:

Սեմինարի նպատակը՝ ակադեմիական առարկայի հարցի, թեմայի, խնդրի առավել խորը ինքնուրույն ուսումնասիրություն, գիտական, տեսական և կառուցողական մեթոդաբանության տիրապետում: Դպրոցական միջավայրում սեմինարը գործնական պարապմունքների հիմնական տեսակներից մեկն է, որը բաղկացած է ուսանողներից, որոնք քննարկում են հաղորդագրություններ, զեկույցներ, ամփոփագրեր, շնորհանդեսներ՝ հիմնված անկախ հետազոտության արդյունքների, փորձի և ապացույցների վրա: («Բալալայկա. Գործիքի պատմություն» «Երաժշտական ABC») Սովորողների համար ամենակարևորը զեկույց, շարադրություն պատրաստելն է: Լավ է, որ ուսուցիչը պատրաստի և անցկացնի սեմինարային պարապմունքներ: Միննույն թեմայի կամ հարցի վերաբերյալ կարելի է տրամադրել ոչ թե մեկ, այլ երկու կամ երեք համառոտագիր կամ զեկույց: Մեկը լսելու համար, մեկը, որն առավելագույնս բացահայտում է թեման կամ հարցը: Իսկ այս հարցի վերաբերյալ այլ ռեֆերատների հեղինակները կարող են լրացում կատարել:

Դաս-ցուցահանդես՝ ստեղծագործական աշխատանքների ցուցադրություն, գծանկարների ցուցադրություն, «Ես և իմ երաժշտական աշխարհը». «Բաբա Յագա» նույն դարաշրջանի կոմպոզիտորների դիմանկարների կոլաժ, երաժշտական պաստառ.

8. Դաս-հետազոտություն. Դաս-հետազոտությունը սովորողների և ուսուցչի գործունեությունն է, որը կապված է սովորողների կողմից (ուսուցչի աջակցությամբ) ստեղծագործական, հետազոտական առաջադրանքի լուծման հետ (նախապես հայտնի, բայց ոչ ծանոթ արդյունքով): սովորողներ), սահմանափակված դասի ժամանակային շրջանակով և ենթադրելով գիտական ոլորտում հետազոտությանը բնորոշ հիմնական փուլերի առկայություն: Հետազոտական դասի հիմնական նպատակն է, որպեսզի սովորողները ձեռք բերեն հետազոտության ֆունկցիոնալ հմտություն՝ որպես ձեռքբերման համընդհանուր միջոց. նոր երկարատև գիտելիքներ (գիտելիքը ձեռք է բերվում ինքնուրույն և, հետևաբար, անձնապես նշանակալի է և հետևաբար կայուն), մտածողության հետազոտական տիպի զարգացում, սովորողի անձնական դիրքի ակտիվացում ուսումնական գործընթացում: Այսպիսով, հետազոտական դասի արդյունքը պետք է լինի ինտելեկտուալ, ստեղծագործական արդյունք (գիտելիք),

«Իմ սիրելի կոմպոզիտորը»: Հետազոտական դասերը ոչ ավանդական գործունեության առաջադեմ ձև են, որոնք երիտասարդների մոտ բացում են գաղափարներ գեներացնելու, գիտական հետազոտություններ անցկացնելու, միջառարկայական կապեր օգտագործելու և գիտության, տեխնոլոգիաների և մշակույթի նորարարական զարգացմանը նպաստելու ունակություն:

9. Արտադասարանական աշխատանքներում՝ Դաս –Էքսկուրսիան ուսումնական աշխատանքի ձև է, որի առանձնահատկությունն է ուսումնական գործընթացի իրականացումը ոչ թե դասարանում, այլ բնության մեջ, թանգարանում, քաղաքի փողոցներ, այգիներ, գործարաններ և այլն՝ սովորողների կողմից շրջապատող աշխարհի անմիջական ընկալմամբ: Էքսկուրսիան կարող է վարել անձամբ ուսուցիչը կամ էքսկուրսավարը, սակայն ուսուցիչն է, ով կմնա սովորողների ճանաչողական գործունեության կազմակերպիչն ու առաջնորդը ողջ միջոցառման ընթացքում: Էքսկուրսիայի անցկացման եղանակը կախված է թեմայից, դիդակտիկ նպատակից, սովորողների տարիքից, զարգացումից, ինչպես նաև էքսկուրսիայի առարկայից: Էքսկուրսիայի մեթոդը հիմնված է տեսողական շոուի և պատմելու վրա: Նաև դաս-էքսկուրսիան պետք է ներառի սովորողների ինքնուրույն աշխատանք՝ ըստ պլանի՝ դիտում, գծագրերի կազմում, էսքիզներ, տեսողական և պատկերագրող նյութերի հավաքում (լուսանկարչություն) և այլն:

Ոչ ստանդարտ դասերի տեսակների բազմազանությունը թույլ է տալիս դրանք օգտագործել երեխաների կրթության բոլոր մակարդակներում և տարբեր առարկաներում: Իսկ կրթական գործընթացում նոր տեխնոլոգիաների ներդրումը՝ դպրոցների համակարգչայինացում, դպրոցների պրոյեկտորներով հագեցում, թույլ է տալիս հանդես գալ նոր ոչ ստանդարտ դասերով:

Ոչ ստանդարտ դասերը ավելի լավ են հիշվում, դրանք հատկապես լավ է օգտագործել ներածական և ընդհանուր դասերին: Պետք չէ անընդհատ օգտագործել դրանք, քանի որ թեև դրանք հետաքրքիր են, բայց որոշ դեպքերում կարող են պակաս տեղեկատվական և օգտակար լինել:

Իհարկե, կարիք չկա ամբողջ ուսումնական գործընթացը տեղափոխել «ոչ ավանդական ուղի»: Դա ավանդական դասն է, որը պետք է լինի վերապատրաստման և կրթության հիմնական ձևը, բայց անհրաժեշտ է դիվերսիֆիկացնել ուսումնական գործընթացը ոչ ստանդարտ գործունեությամբ, քանի որ դրանք կօգնեն ակտիվացնել ուսանողների մտավոր գործունեությունը, զարգացնել նրանց ստեղծագործական կարողությունները և բարձրացնել: սովորելու մոտիվացիա: Իսկ երբ ուսուցիչները բաց դասեր են անցկացնում, դասերի ոչ ավանդական ձևը միշտ էլ ձեռնտու կլինի, քանի որ այն կարող է ներառել խաղի պահեր, նյութի օրիգինալ ներկայացում և սովորողների կոլեկտիվ և խմբային տարբեր տեսակներ:

Էություն, նրա գոյության վաղ շրջաններից: Օգտագործման ամենապարզ ձևերից մոտիվացիան իր զարգացման մեջ անցել է որոնումների և բացահայտումների բարդ և բազմազան ուղի, որը հնարավորություն է տալիս գործնականում ամրապնդել մարդու դիրքերը ժամանակակից արտադրության տնտեսական գործունեության կառավարման մեջ: Այս որոնումները շարունակաբար շարունակվում են՝ հիմնված, առաջին հերթին, սոցիալական արտադրության զարգացման իրական կարիքների վրա, որոնք պահանջում են մարդու գերիշխող դերը, և երկրորդ՝ հաշվի առնելով մարդկային վարքագիծը հասկանալու և բացատրելու ծայրահեղ բարդությունը նրա ողջ բազմազանության մեջ, փոխազդեցություն շրջակա միջավայրի հետ: Ներկայումս ընդհանուր առմամբ ճանաչված է մոտիվացիայի աճող դերը սոցիալ-տնտեսական գործընթացների և կազմակերպությունների կառավարման գործում: Այն մի կողմից կառավարման առաջատար և առանձնահատուկ գործառույթներից է, մյուս կողմից՝ օրգանապես հյուսված է կառավարման ողջ գործընթացի մեջ՝ նպատակների մշակման և որոշումների կայացման փուլից մինչև վերջնական արդյունքի հասնելը:

Մոտիվացիան, որպես կրթական հաջողությունների գրավական

Սովորելու համար անհրաժեշտ է ներգրավվածություն և մոտիվացիա: Իրականում, աշակերտների ներգրավվածությունը դարձնում է հետևյալ պատրաստակամությունն անելու այն, ինչ անհրաժեշտ է իրենց նպատակներին հասնելու համար, ոչ միայն կենտրոնական դեր են խաղում աշակերտների ուսումնական առարկաները տիրապետելու կարողության ձևավորման գործում, այլև արժեքավոր հատկանիշներ են, որոնք հնարավորություն կտան աշակերտներին ապրել լիարժեք կյանքով: Դիմակայել մարտահրավերներին և առավելագույնս օգտվել այդ ճանապարհին

անկա հնարավորություններից Այլ կերպ ասած, աշակերտներից և մեծահասակներից շատ ավելին է պահանջվում, քան պարզապես ճանաչողական հմտությունները: Աշակերտները պետք է ներգրավված լինեն, մոտիվացված լինեն, պատրաստ լինեն սովորելու նոր բաներ և զգան, որ կարող են հաջողության հասնել: Առանց այդ տրամադրությունների, նրանք չեն կարողանա իրենց հում ներուժը վերածել բարձր մակարդակի հմտությունների, անկախ նրանից, թե որքան խելացի և օժտված են նրանք, որքան էլ մեծ ջանքեր ու պրոֆեսիոնալիզմ ներդնեն ուսուցիչները և անկախ նրանից, թե որքան ռեսուրսներ են տրամադրում երկրները կրթությանը:

Դպրոցում ներգրավվածության սոցիալական ասպեկտները դրսևորվում են ուրիշների հետ աշխատելու աշակերտների պատրաստակամությամբ և սոցիալական հաստատություններում գործելու և դրանցում ներդրում ունենալու ունակությամբ: Երբ աշակերտները դպրոցում պատկանելիության զգացում են զգում, նրանց ներգրավվածությունը հաճախ ուժեղանում է. երբ նրանք չեն ունենում, հաճախ հետևում են վարքային խնդիրներ: Երբ ընտանիքները և կրթական համակարգերը չեն կարողանում լուծել այս խնդիրները, երբ երեխաները դեռ դպրոցական են, այդ խնդիրները և դրանց հետևանքները, հավանաբար, կհետևեն աշակերտներին մինչև հասուն տարիք: Խանգարող վարքագիծը, վատ հաճախելը և դպրոցի նկատմամբ բացասական տրամադրվածությունը կապված են ցածր ակադեմիական արդյունքների հետ և կապված են այնպիսի բացասական արդյունքների հետ, ինչպիսիք են հուզական բարեկեցության ցածր մակարդակը, դպրոցից դուրս մնալը, հանցավորությունը և թմրամիջոցների չարաշահումը:

Սովորելու մոտիվացիան ձեռքբերումների ևս մեկ շատ կարևոր բաղադրիչ է, ինչպես դպրոցում, այնպես էլ կյանքում: Շատ դեպքերում ավելի քիչ տաղանդ ունեցող, բայց իրենց նպատակներին հասնելու ավելի մեծ մոտիվացիա ունեցող անհատներն ավելի հավանական է հաջողության հասնել, քան նրանք, ովքեր տաղանդ ունեն, բայց ի վիճակի չեն իրենց համար նպատակներ դնել և կենտրոնանալ դրանց հասնելու վրա:

Նպատակներին հասնելու մոտիվացիան ոչ միայն մարդկանց ստիպում է հետամուտ լինել այն աշխատանքին, որը նրանք համարում են արժեքավոր, այլ նաև նրանց մղում է մրցակցելու ուրիշների հետ:

Այն կարող է գալ ներքին կամ արտաքին աղբյուրից: Ձեռքբերման մոտիվացիան ներքին է, երբ այն առաջանում է հենց առաջադրանքի նկատմամբ հետաքրքրությունից կամ հաճույքից: Այն օրգանական է մարդու համար, այլ ոչ թե արտաքին ճնշման արդյունք: Ձեռքբերման

մոտիվացիան կարող է լինել արտաքին, երբ այն գալիս է անձի դրսից:

Ժամանակակից կրթության հիմնական խնդիրներից մեկը վերապատրաստման արդյունավետության բարձրացման խնդիրն է: Յուրաքանչյուր ուսուցիչ ցանկանում է, որ աշակերտները հետաքրքրությամբ և ցանկությամբ ներկա գտնվեն իր դասերին,

քննություններին նրանց ելույթը գնահատվել է որպես «լավ» և «գերազանց»: Ցավոք, դա միշտ չէ, որ տեղի է ունենում: Հաճախ ծնողներից ու գործընկերներից լսում ենք՝ «նա չի ուզում սովորել», «նա կարող էր լավ սովորել, բայց ցանկություն չկա»: Նման դեպքերում մենք բախվում ենք սովորողի կողմից սովորելու դրական մոտիվացիայի բացակայության հետ: Կրթական մոտիվացիայի ձևավորումը, ի վերջո, անհատի զարգացման և կրթության հարցերի լուծումն է:

«Մոտիվացիա» տերմինը առօրյա կյանքում հայտնվել է համեմատաբար վերջերս: Սկզբում դրան դիմեցին ձեռնարկությունների անձնակազմի հետ աշխատանքի մասնագետները, այս տերմինը աննկատելիորեն արտահոսեց ժամանակակից մանկավարժության մեջ: Մոտիվացիա (լատիներեն *movere*-ից) - գործողության իմպուլս; հոգեֆիզիոլոգիական գործընթաց, որը վերահսկում է մարդու վարքը՝ սահմանելով դրա ուղղությունը: Ի՞նչ է թաքնված այս խոսքերի հետևում:

Ուսուցման մոտիվացիան գործընթաց է, որն ուղղորդում և աջակցում է ուսումնական գործունեության իրականացմանն ուղղված ջանքերին: Սա բարդ համակարգ է, որը բաղկացած է դրդապատճառներից, նպատակներից, ձախողման արձագանքներից և նոր գիտելիքներ ձեռք բերելու աշակերտի կարիքներից: Ուսումնական գործընթացի հաջողությունը, աշակերտների ստացած գիտելիքների մակարդակը, սովորելու կամ նույնիսկ ամբողջ կյանքը երաժշտի մասնագիտությանը նվիրելու ցանկությունը կախված են ուսումնական գործընթացի բոլոր մասնակիցների մոտիվացիայից:

Մոտիվացիայի տեսակները.

Արտաքին մոտիվացիան մոտիվացիան է, որը կապված չէ որոշակի գործունեության բովանդակության հետ, այլ պայմանավորված է տվյալ թեմային արտաքին հանգամանքներով կամ մարդկանցով:

Ներքին մոտիվացիա - մոտիվացիա, որը կապված է ոչ թե արտաքին հանգամանքների, այլ գործունեության բուն բովանդակության հետ:

Դրական և բացասական մոտիվացիա .Դրական խթանների վրա հիմնված մոտիվացիան կոչվում է դրական: Բացասական

դրդապատճառների վրա հիմնված մոտիվացիան կոչվում է բացասական:

Մոտիվացնող միջոցների բազմազանությունից ուսուցիչը հաճախ օգտագործում է միայն գնահատումը, որպես աշակերտին ակտիվ աշխատանքի դրդելու միջոց: Հաճախ այս դեպքում նշանն ինքնին կարող է թաքցնել երեխայի գործունեության իրական արժեքը: Աշակերտների գործունեությունը, որը պատշաճ կերպով չի ապահովվում ճանաչողական կարիքով և հետաքրքրությամբ, ուղղված իր արտաքին հատկանիշներին, դառնում է անբավարար արդյունավետ: Սա հանգեցնում է նրան, որ շատ աշակերտների համար գնահատականը դադարում է խթանիչ դեր խաղալ, արդյունքում ուսումնական աշխատանքն ինքնին կորցնում է իրեն արժեքը: Ուսումնական գործունեության համար դրական կայուն մոտիվացիա ձևավորելու համար կարևոր է, որ աշակերտի աշխատանքը գնահատելիս հիմնականը որակական վերլուծությունն է՝ ընդգծելով բոլոր դրական կողմերը, առաջընթացը ուսումնական նյութի մշակման և առկա թերությունների պատճառների բացահայտման, այլ ոչ միայն դրանք նշելու համար: Այս որակական վերլուծությունը պետք է ուղղված լինի երեխաների մոտ աշխատանքի համարժեք ինքնագնահատականի ձևավորմանը: Միավորը պետք է երկրորդական տեղ զբաղեցնի ուսուցչի գնահատողական գործունեության մեջ: Անբավարար գնահատականները պետք է օգտագործել հատկապես ուշադիր, իսկ մարզումների սկզբում ավելի լավ է ընդհանրապես խուսափել դրանցից: Փոխարենը պետք է ուղղակի մատնանշել աշխատանքի բացերը՝ նշելով, որ երեխան դեռ ինչ-որ բան չգիտի, քանի դեռ չի սովորել, չգիտի՝ ինչպես:

Ներկայումս ինտերնետը հարուստ է տարբեր տեսակի թեստերով՝ որոշելու մոտիվացիայի մակարդակը, այդ թվում՝ կրթական: Փորձնականորեն հաստատվել է, որ կա մոտիվացիայի որոշակի օպտիմալ մակարդակ, որի դեպքում գործունեությունը լավագույնս է իրականացվում (տվյալ անձի համար, կոնկրետ իրավիճակում): Բայց եթե մոտիվացիայի մակարդակը չափազանց բարձր է, ակտիվության և լարվածության մակարդակը մեծանում է, ինչի հետևանքով որոշակի խանգարումներ են առաջանում գործունեության (և վարքի) մեջ և վատանում է աշխատանքի արդյունավետությունը: Այս դեպքում մոտիվացիայի բարձր մակարդակն առաջացնում է անցանկալի հուզական ռեակցիաներ (լարվածություն, հուզմունք, սթրես և այլն), որն անխուսափելիորեն հանգեցնում է կատարողականի վատթարացման, համերգային էլույթի ժամանակ խափանումների և ուսուցման գործընթացից ընդհանուր դժգոհության:

Այսպիսով, մոտիվացիայի շատ բարձր մակարդակը միշտ չէ, որ լավագույնն է: Մա պետք է հաշվի առնել այսպես կոչված «հիպերպատասխանատու» երեխաների հետ աշխատելիս:

Մոտիվացիան ամենամեծ ազդեցությունն ունի կրթական գործընթացի ցուցանիշների արդյունավետության վրա և որոշում է կրթական գործունեության հաջողությունը: Ուսուցման մոտիվների ձևավորման բացակայությունը անխուսափելիորեն հանգեցնում է ակադեմիական կատարողականի վատթարացման և անհատի դեգրադացիայի: Ուստի ուսուցչի հիմնական խնդիրներից մեկը ուսուցման մոտիվացիայի ձևավորումն ու զարգացումն է: Ուսուցիչը պետք է իմանա, հասկանա և հաշվի առնի դպրոցականների հոգե-հուզական, ինչպես նաև հոգեֆիզիոլոգիական, տարիքային առանձնահատկությունները՝ որոշակի երեխայի վարքագծի պատճառները որոշելու համար, ինչը կօգնի ոչ միայն հասկանալ, այլև ազդել գործողությունների վրա:

Մոտիվացիայի ձևավորումը կենտրոնանում է առաջադրված խնդիրների լուծման վրա՝ կոչ անելով հնարավորինս ակտիվության և անկախության դրսևորում:

Դպրոցների մոտիվացիայի ուսումնասիրությունը կրթական հոգեբաններին առավելագույն մտահոգության ոլորտներից մեկն է, քանի որ զարգացած երկրներում դպրոցներում թողնելը գնալով աճում է, և յուրաքանչյուր սերնդի մոտ ակադեմիական արդյունքները վատթարանում են: Դրա շնորհիվ այս թեմային վերաբերող բազմաթիվ ուսումնասիրություններ կան, որոնք ձգտում են լույս սփռել, թե ինչպես բարձրացնել ուսումնասիրությունների մոտիվացիան: Այսօր մենք գիտենք բազմաթիվ գործոններ, որոնք կարող են ազդել դպրոցական մոտիվացիայի առկայության կամ բացակայության վրա: Կներկայացնեմ մի քանի կարևորագույնները՝ ի լրումն ուսումնասիրելու ցածր մակարդակի մոտիվացիայի և դրա բարձրացման առավել արդյունավետ ուղիները:

Մոտիվացիայի բացակայության պատճառները.

Դպրոցական մոտիվացիան բարդ հոգեբանական երեւոյթ է, և որպես այդպիսին հեշտ չէ մատնանշել այն կառուցող կամ ոչնչացնող մեկ գործոն: Ընդհակառակը, կան բազում պատճառներ, որոնք կարող են հանգեցնել նրան, որ աշակերտը կրքոտ լինի իր արածի նկատմամբ, կամ, ընդհակառակը, նա ունի շատ ցածր մոտիվացիա: Գործոններից մեկը, որն առավելապես ազդում է մոտիվացիայի առկայության վրա,

այն զգացողությունն է, որ մենք վերահսկում ենք մեր սեփական նպատակները, դրանց վրա աշխատելու տեմպը և այն ուղղությունը, որով շարժվում ենք: Unfortunately ավոր, ավանդական կրթական համատեքստում վերահսկողության այս զգացումը գործնականում գոյություն չունի: Ժամանակակից կրթական համակարգերում աշակերտները պետք է հետևեն արտաքին պարտադրված ուսուցման երթուղին՝ ի լրումն իրենց ուսուցիչների կամ իրենց ուսումնասիրած կենտրոնի կողմից ընտրված նպատակների: Հետազոտությունները ցույց են տալիս, որ դա մեծապես նվազեցնում է մոտիվացիան: Ամրապնդումների և պատիժների առկայություն:

Դպրոցական ցածր մոտիվացիայի դեպքում երեխաները բացասական կամ անտարբեր վերաբերմունք ունեն դպրոցի նկատմամբ, նրանք դժկամությամբ են հաճախում դպրոց: Դասարանում նրանք հաճախ են զբաղվում արտասովոր գործերով, շեղվում, խախտում են կարգապահությունը, արդյունքում՝ մասնակիորեն սովորում են ուսումնական նյութը: Եթե դպրոցի նկատմամբ բացասական վերաբերմունք է ձևավորվել, ապա այդպիսի երեխաները լուրջ դժվարություններ են ունենում. նրանք չեն հաղթահարում կրթական գործունեությունը, խնդիրներ են ունենում դասընկերների հետ շփվելու, ուսուցչի հետ հարաբերություններում:

Հետաքրքրություն ուսումնասիրվողի նկատմամբ. ուսուցիչը պետք է հաշվի առնի դպրոցականների տարիքը և անհատական առանձնահատկությունները, ճանաչողական ոլորտները, ինտելեկտուալ զարգացման մակարդակը, պահանջների մակարդակը և այլն: Դասը պետք է կազմակերպվի այնպես, որ աշակերտը հետաքրքրված է բուն ուսումնական գործընթացով և ուրախությամբ շփվում է ուսուցչի, դասընկերների հետ: Դասարանում պետք է լինի համագործակցության, վստահության, փոխադարձ հարգանքի մթնոլորտ: Հետաքրքրությունն ու ուրախությունը պետք է լինեն երեխայի հիմնական փորձառությունները դպրոցում և դասարանում: Նման դասերի կազմակերպման մասին Շ.Ամոնաշվիլին գրել է. Սեփական հաջողությունները. աշակերտները կարող են հետևել հաջողության հասնելու մոտիվացիայի մարտավարությանը կամ ձախողումներից խուսափելու մոտիվացիայի մարտավարությանը. ուսուցչի խնդիրն է ձևավորել հաջողության հասնելու մոտիվացիայի մարտավարությունը՝ ստեղծելով հաջողության իրավիճակ: Լավ հարաբերություններ ուսուցիչների հետ. ուսուցչի համար կարևոր է դրական

հարաբերություններ հաստատել աշակերտների հետ, ուսուցչի անհատականությունը և աշակերտի հետ նրա հարաբերությունների բնույթը էական դեր են խաղում աշակերտների մոտիվացիոն և խրախուսական ոլորտի ձևավորման գործում: [6]

Ուսումնական գործընթացի և ուսումնական գործունեության կազմակերպման միջոցով, ուսումնական գործընթացի ներքին մոտիվացիայի համար պայմանների ստեղծման միջոցով ուսուցիչը նպաստում է սենսացիաների առաջացմանը, որոնք առանձնանում են որպես ուսուցման մոտիվացիայի երեք կետեր.

- ընտրության ազատության զգացում;
- հաջողության զգացում;
- գիտելիքների որոնման գործընթացի անկախության զգացում.

Երեխան ցանկանում է ինչ-որ բան անել, եթե հավատում է, որ կարող է դա անել: Սովորելու համար երեխան պետք է հավատա, որ կարող է սովորել: Այդ իսկ պատճառով ուսուցիչը պետք է այնպես անի, որ յուրաքանչյուր երեխա իրեն հաջողակ զգա: Իրավասության զգացումը առկա է, եթե աշակերտն ասում է. «Ես կարող եմ դա անել, ես հասկանում եմ, ես կարող եմ»:

Կրթական մոտիվացիայի իրական կողմը դրական հուզական վերաբերմունքն է: Զգացմունքները սերտորեն կապված են աշակերտների դրդապատճառների հետ և արտահայտում են աշակերտների իրենց դրդապատճառներն ու նպատակները իրականացնելու կարողությունը:

Դրական հույզեր(ուրախություն, բավարարվածություն, վստահություն, հպարտություն) նպաստում են մոտիվացիոն գործունեության ձևավորմանը, իսկ բացասական հույզերը (վախ, վրդովմունք, անհանգստություն, ձանձրույթ, նվաստացում) կարող են նվազեցնել սովորելու ցանկությունը գրոյի: Ուսուցման մեջ հույզերը դրսևորվում են ընդհանուր վարքագծում, խոսքի, դեմքի արտահայտությունների, մնջախաղի, շարժիչ հմտությունների հատկանիշներով:

Ուսուցիչը պետք է հմտորեն կարդա ոչ միայն զգացմունքների ակնհայտ դրսևորումները, այլև հաճախ թաքնվածները (անհանգստության վիճակներ, դժգոհություն) և ստեղծի կրթական փոխազդեցության դրական հուզական միկրոկլիմա: Սովորելու դրական մոտիվացիայի ձևավորման կարևոր պայմանը արտաքին

վերահսկողության առավելագույն հնարավոր հեռացումն է:
Նվազագույնի հասցնել պարզևների և պատիժների օգտագործումը
ուսումնական արդյունքների համար, ինչպես սա թուլացնում է
ներքին մոտիվացիան :Բացի այդ, ինքը՝ ուսուցիչը, որպես
ամբողջական անձնավորություն, պետք է լինի ներքին մոտիվացված
ձեռքբերումների գործունեության մոդել: Այսինքն՝ դա պետք է լինի
մանկավարժական գործունեության նկատմամբ սիրո ընդգծված
գերակայություն և դրա իրականացման նկատմամբ
հետաքրքրություն, բարձր պրոֆեսիոնալիզմ և ինքնավստահություն,
բարձր ինքնագնահատական ունեցող մարդ:

Եզրակացություն

Այսպիսով, կրթական գործունեության մոտիվացիայի ձևավորումը կախված է.

- հետաքրքրություն տեղեկատվության նկատմամբ, որը ընկած է ճանաչողական գործունեության հիմքում.
- ինքնավստահություն;
- կենտրոնանալ հաջողության հասնելու վրա և հավատալ իրենց գործունեության դրական արդյունքի հնարավորությանը.
- հետաքրքրություն մարդկանց նկատմամբ,ովքեր կազմակերպում կամ մասնակցում են ուսումնական գործընթացին.
- Ինքնադրսևորման կարիքներն ու հնարավորությունները,
- ընդունելություն և հաստատում նշանակալի մարդկանց կողմից.
- ստեղծագործական դիրքի ակտուալացում;

Դասարանում սովորելու մոտիվացիան տեղի է ունենում մի քանի փուլով.

Ըստ այս ոլորտում կատարված վերջին հետազոտության, հիմնականում կան դրդապատճառների երկու տեսակ՝ արտաքին (անձին արտաքին գործոնների պատճառած) և ներքին (ներքին գործոնների կողմից ստեղծված): Չնայած երկուսն էլ կարող են ունենալ իրենց օգտակարությունը, սովորաբար ներքինը շատ ավելի արդյունավետ է, երբ բանը հասնում է նպատակներին, և ժամանակի ընթացքում պահպանվում է ավելի երկար: Ավանդական կրթական համատեքստում աշակերտների մեծամասնության վրա առավել ազդող գործոնը ուժեղացման (լավ գնահատականների) և պատժամիջոցների (ձախողումների) առկայությունն է՝ ելնելով նրանց վարքից: Սա այնքան էլ արդյունավետ չէ ներքին դպրոցական մոտիվացիա ստեղծելու հարցում, և իրականում դա կարող է խոչընդոտ հանդիսանալ դրա ի հայտ գալու համար: Դպրոցական մոտիվացիայի տեսքի մեկ այլ ամենակարևոր գործոններից է այն, ինչ հայտնի է որպես «նշանակալի ուսուցում»: Այս ֆենոմենը վերաբերում է գիտելիքների կամ հմտությունների ձեռքբերմանը, որոնք կարող են օգտակար լինել աշակերտի համար իրենց առօրյա կյանքում, կամ որ նրանք կարող են առնչվել իրենց նախորդ փորձին: Ցավոք, ավանդական կրթական ենթատեքստերում շատ տարածված չէ, որ նշանակալի ուսուցումը տեղի ունենա: Ի թիվս այլ բաների, ցածր դպրոցական մոտիվացիան հիմնականում բացատրում է այնպիսի երեւույթներ, ինչպիսիք են թողումները, կրթության վատ արդյունքները, դասարաններում անպատշաճ պահվածքը և ընկալման դժվարությունները: Աշակերտը, որը մոտիվացված չէ, շատ խնդիրներ կունենա ուշադրություն դարձնելու հարցում, և արդյունքում չի ստանա իրեն անհրաժեշտ գիտելիքները:

Ամփոփելով կարող ենք ասել որ՝ աշակերտների կողմից գիտելիքների յուրացման որակը միշտ եղել է ուսուցիչների և հոգեբանների ուշադրության կենտրոնում: Այս խնդիրը հատկապես կարևոր է տարրական դպրոցի համար, քանի որ հենց այս ժամանակահատվածում են դրվում ճանաչողական գործունեության մոտիվացիայի հիմքերը, ձևավորվում են հետաքրքրություններ: Ուսուցման մոտիվացիայի խնդիրը դպրոցի ամենակարևոր և սուր խնդիրներից է:

Տեսական վերլուծությունը ցույց է տալիս ուսումնական գործունեության բազմակողմանիությունը և, այս առումով, ուսուցման մոտիվացիայի որոշման բարդությունը: Կրթական, ճանաչողական և սոցիալական դրդապատճառների բավարար զարգացումը գնահատողական դրդապատճառների հետ համատեղ դրական է ազդում դպրոցի կատարողականի վրա: Աշխատանքի ընթացքում իրականացրել ենք փորձարարական և որոնողական աշխատանքներ՝ ուղղված կրտսեր աշակերտների կրթական մոտիվացիայի ձևավորմանը:

Ուսուցչի մոտիվացիան ուսումնասիրելու ամենաիրատեսական մեթոդներն են. Այս դիտարկումների արդյունքները գրանցվում են ուսուցչի օրագրերում, մանկավարժական բնութագրերում. մի շարք հատուկ ընտրված իրավիճակների օգտագործումը, որոնք կարող են ներառվել ուսումնական գործընթացի բնական ընթացքի մեջ թեստի ձևով, դասարանի ուսուցչի առաջադրանքների տեսքով դասարանի ժամին. անհատական գրույց աշակերտի հետ; հարցաքննելը.

Ուսուցիչը պետք է տիրապետի տեխնոլոգիական գործողություններին, որոնք նպաստում են դպրոցականների մոտ ուսման դրական մոտիվացիայի զարգացմանը, գործունեության մոբիլիզացիա կամ մանկավարժական առաջարկություն:

Կրթական նոր չափորոշիչներին անցնելու համատեքստում կարևոր դեր է խաղում աշակերտների համար անհատական ուսումնական երթուղիների ձևավորումը, ուսուցչի կողմից ճիշտ կառուցված աշակերտների ձեռքբերումների գնահատման համակարգը: Ձեռքբերումների գնահատման համակարգը ներառում է կրթության արդյունքների (անձնական, մետա-առարկա և առարկա) գնահատման ինտեգրված մոտեցում: Ուսումնական նվաճումների դինամիկայի գնահատման ամենահամարժեք գործիքներից է աշակերտի ձեռքբերումների պորտֆելը:

Հաջողության իրավիճակի ստեղծումը ուսումնական գործընթացի մարդկայնացման պայմաններից մեկն է: Կարևոր է ճիշտ կառուցել աշխատանքը ուսուցչի և աշակերտի միջև անհատականության վրա հիմնված հարաբերությունների ձևավորման վրա (առարկա-առարկա հարաբերություններ), այդ հարաբերությունները պետք է հիմնված լինեն համագործակցության մանկավարժության վրա:

Նոր դպրոցը կոչված է դառնալու ստեղծագործական և տեղեկատվության կենտրոն: Դա անելու համար այն պետք է լինի, առաջին հերթին՝ հարմարավետ, խնամված, ապահով, լավ սարքավորումներով, ուստի դպրոցի նյութական բազայի ամրապնդման նման գործոնը որոշակի դեր է խաղում երեխաների մոտ սովորելու դրական մոտիվացիայի ձևավորման գործում: .

Ուսուցիչը անընդհատ փնտրում է, ուսումնասիրում, փորձում է լուծել խնդիրը: Դժվար է գերազնահատել ուսուցչի անձի դերը, նրա հոգևոր կերպարը զարթոնքի մեջ, դպրոցականների մոտ սովորելու դրական մոտիվացիայի ձևավորումը: Ուսուցիչը, ով ուսումնասիրում է իր ստեղծագործական կարողությունների առավելագույն չափը, կստեղծի ստեղծագործ մտածողությամբ երեխաներ:

Ամփոփելով՝ պետք է նշել, որ երեխայի անձի ստեղծագործական ներուժը բացահայտելու և ինքնահաստատվելու համար կարևոր է հաջողությունը, որը ոչ միշտ է արագ գալիս: Կարևոր է օրեցօր անձնական գրույցի ընթացքում կատարվող աշխատանքի ճիշտ գնահատումը՝ հետևելով մանկավարժական սկզբունքներին և մեթոդներին, որպեսզի երեխան կարողանա նոր հորիզոններ տեսնել իր ստեղծագործ

անհատականության զարգացման մեջ:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

- 1.
2. Амонашвили, Ш. А. Личностно-гуманная основа педагогического процесса [Текст] / Ш. А. Амонашвили.
3. — Минск: Университетское, 1990.
- 4.
5. Изобразительное искусство. 2-8 классы. Создание ситуации успеха : коллекция интересных уроков / авт.-сост. А.В. Пожарская, Н. С. Забнева, В. В. Михайлова и др. — Волгоград: Учитель, 2011.
6. Лопатин, А. Р. Встречные усилия, успех-неуспех в образовательном процессе [Текст] / А. Р. Лопатин // Педагогика. — 2003.
7. Рогов Е. И. Настольная книга практического психолога: Учеб. пособие: В 2 кн. — М.: Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС”, 2002.
8. Ушинский, К. Д. Избранные педагогические сочинения [Текст] / К. Д. Ушинский. — М. Педагогика, 1974.
9. Якиманская, И. С. Личностно ориентированное обучение в современной школе [Текст] / И. С. Якиманская. — М. Сентябрь, 1996.
 1. Ильин Е. П. И46 Психология для педагогов. — СПб.: Питер, 2012. — 640 с.

